

“El protagonista, un autista solitari, pot viure feliç al bosc, tot i ser-ne presoner”

Pau Urgell (les Borges Blanques, les Garrigues, 1971), s'estrena amb la novel·la *El collidor de vesc*, publicada a l'editorial Fonoll. És agent forestal.

—La novel·la, ambientada en un bosc on no gosa entrar ningú, tret del protagonista, té —a l'inici— un to realista, i després queda configurada per un fet màgic. Cal llegir-la com una faula o com un conte fantàstic?

—És una mena de conte fantàstic, gairebé metafísic, ficat en un context o escenari aparentment molt real.

—Res de faula, doncs, de lliçó moral.

—No. Només té un punt de sàtira, de crítica social, a determinats aspectes de les religions, però secundari.

—L'anècdota sobre la qual gira la novel·la, la del bosquetà autista que ha de viure anys i panys amb una mà enganxada misteriosament a un arbre, és el germen del relat?

—Sí. I a partir d'aquí vaig construir la vida del personatge abans i després. I el faig autista, rodamón i solitari perquè ningú no el trobi a faltar ni el busquin. Així reforço la idea que el bosc és deixat de banda per l'home, oblidat. El primer esborrany era un conte a l'estil de Calders, la història d'un home que viu eternament enganxat a un arbre, de manera que arbre i home passen a ser un sol ésser. Era un petit text, un poema que semblava prosa retallada. Una mena de prosa poètica molt breu.

—Al principi sou molt barroc amb les descripcions de la natura i la vida del protagonista, però quan es planteja el conflicte el relat dels fets mana i l'estil deixa de ser tan adornat. I, en conseqüència, el ritme es fa més àgil.

—No me'n vaig adonar. Però deu ser així, perquè no sou el primer que m'ho diu. Potser és perquè vaig escriure l'inici, corresponent a la cruesa de l'experiència de la vida del protagonista durant la seva infantesa i joventut, en un altre moment, després d'haver enllestit el fet central.

—Això no pot desorientar el lector, fins i tot desanimar-lo? Al principi no pensa que la història que engegua amb el fet fantàstic serà tan potent. Pensa que es cansarà, amb tant de barroquisme.

JORDI PLAY

Pau Urgell publica la novel·la *El collidor de vesc*, a l'editorial Fonoll.

—Sí. Però no n'era conscient, quan la vaig escriure. Sí que al principi sembla una novel·la rural més, molt descriptiva de l'ambient feréstec de la natura. Però, d'una altra banda, això fa que quan arriba el moment clau de la història la sorpresa sigui més grossa.

—De fet, penso que ja heu enganxat el lector una mica abans, quan el protagonista, tot i ser autista, aconsegueix viure al bosc, i viure del bosc.

—D'acord. També hi intervé el fet d'enllaçar el drama del protagonista amb la guerra civil.

—Què us va animar a passar d'una prosa curta a la novel·la?

—L'editor de Fonoll. A més del seu consell, disposava de prou temps, ganes i inspiració per a trobar idees que em permetessin d'estirar-la, endavant i enrere.

—Devia ser imprescindible, per raons argumentals, que el protagonista fos autista, no?

—Sense dubte. Havia de ser algú que es dediqués a collir vesc per

supervivència i que fos rebutjat per tothom. Calia que fos autista i orfe i, per tant, errant i solitari.

—La sàtira religiosa és clara: tot fet màgic, fantàstic, és manipulat per la religió.

—És la necessitat i la capacitat que té l'home de crear déus. Com diu la història, es creen déus a partir d'éssers humans, o peculiars o especialment dotats, però que no deixen de ser éssers humans.

—Sou agent forestal i, per tant, estimeu molt el bosc. Hi ha, encara que no es digui de manera explícita i que el bosc es torni una presó, una part idíl·lica? El protagonista acaba aclimatant-s'hi, tot i el patiment. Viu al bosc presoner, però lliure de les obligacions i convencions socials.

—Exacte. Pateix el seu viacrucis per a sobreviure, però arriba un punt que és clarament feliç, perquè viu al marge d'una societat que li ha estat esquerpa, integrat al bosc, com si en fos una part més, com un arbre o un ocell, en certa manera.

—Sense amagar, però, que la vida al bosc és dura, és un combat per l'existència.

—Sí. A vegades la societat, essencialment urbana, només tendeix a veure la part idíl·lica del bosc.

Lluís Bonada